

hvis regning et jordarbejde skal udføres. Der henvises også til §26, stk. 2 og bemærkningerne hertil.

Ved almindelig skovdrift forstås i denne sammenhæng jordbearbejdning i eksisterende skove fx harvning for at fremme selvfornyelse i bøg. Større ændringer i benyttelsen af jordarealer – fx en jordbearbejdning i forbindelse med skovrejsning afholdes af den, for hvis regning et jordarbejde skal udføres.

Til stk. 5, nr. 2.

Bestemmelsen er ny. Bestemmelsen fastslår, at udgifterne til arkæologiske undersøgelser afholdes af staten, såfremt et kulturhistorisk museum i sin udtalelse efter § 25 har meddelt, at et påtænkt jordarbejde ikke vil medføre en risiko for ødelæggelse af væsentlige fortidsminder. Såfremt det af udtalelsen fremgår, at det vil være nødvendigt at gennemføre en arkæologisk undersøgelse på det pågældende areal, vil udgiften hertil i givet fald skulle afholdes af den anlægsansvarlige, jf. dog stk. 5 nr. 1 og nr. 3.

Efter ministeriets vurdering kan det ikke anses for rimeligt, at en anlægsansvarlig påføres udgifter til en arkæologisk undersøgelse, hvis det i udtalelsen er anført, at det pågældende anlægs- eller jordarbejde ikke vil indebære den omtalte risiko. Udgiften til den arkæologiske undersøgelse afholdes i givet fald af staten.

Til stk. 5, nr. 3.

Bestemmelsen er ny. Bestemmelsen fastslår, at såfremt kulturministeren erhverver et fortidsminde eller at det fredes efter lov om naturbeskyttelse, afholder staten udgifterne til den arkæologiske undersøgelse. Baggrunden for bestemmelsen er, at det ikke kan anses for rimeligt at påføre lodsejeren udgifter til arkæologiske undersøgelser, såfremt arealet efterfølgende erhverves af staten.

Til stk. 6.

Bestemmelsen er ny. Bestemmelsen fastslår, at kulturministeren i særlige tilfælde kan yde tilskud til arkæologiske undersøgelser, der gennemføres i henhold til stk. 3. Museumsstyrelsen vil tage stilling til tilskudsspørgsmålet som led i behandlingen af den konkrete sag.

Der vil i tilskudsordningen blive lagt vægt på jordarbejder, hvor udgifterne til de arkæologiske undersøgelser udgør en uforholdsmæssig stor udgift i forhold til anlægsarbejdets totale omkostninger. Ved beslutning om tilskud vil der kunne lægges vægt på, at den anlægsansvarlige forud for igangsætning af jordarbejdet har indhentet en udtalelse efter lovforslagets § 25.

Ministeriet lægger vægt på, at museumsstyrelsen etablerer en ensartet og gennemsigtig tilskudsordning

på området. Administrationen af tilskudsordningen vil blive tilrettelagt, så den anlægsansvarlige modtager en samlet meddelelse fra museumsstyrelsen om undersøgelsens gennemførelse og budget samt om et eventuelt statsligt tilskud til finansieringen.

Da der er tale om en ny tilskudsordning, må det forudses, at der vil være behov for en række justeringer og præciseringer i de første år. Det må derfor anses for hensigtsmæssigt, at kulturministeren bemyndiges til at udforme de nærmere bestemmelser og foretage nødvendige justeringer i ordningen, jf. stk. 10.

Til stk. 7.

Bestemmelsen svarer til den gældende bestemmelse i § 26, stk. 4. Bestemmelsen fastslår, at staten yder erstatning for tab ved ikke at kunne fortsætte den hidtidige drift i forbindelse med arkæologiske undersøgelser. Såfremt der ikke kan opnås enighed om erstatningen, fastlægges denne af den taksationskommission, der er nævnt i naturbeskyttelsesloven. Rigsantikvarembudet Arkæologiske Sekretariat oplyser i den forbindelse, at den hidtidige praksis næsten udelukkende har vedrørt arkæologiske udgravninger i forbindelse med landbrugsmæssig drift. Langt de fleste forhandlinger mellem lodsejer og museum har været afsluttet uproblematisk.

Til stk. 8.

Bestemmelsen svarer til den gældende bestemmelse i § 26, stk. 5. Bestemmelsen fastslår, at kulturministeren kan erhverve et fortidsminde og eventuelt det omkringliggende areal, og at dette kan ske gennem ekspropriation. Såfremt spørgsmål om erhvervelse bliver aktuelt, skal Kulturministeriet optage forhandlinger med lodsejeren og fredningsmyndighederne om erhvervelse eller anden form for frivillig beskyttelse fx i form af midlertidig markskadeerstatning. Såfremt det ikke er muligt at finde en løsning, kan kulturministeren gennemføre erhvervelsen af det pågældende areal ved ekspropriation. Arealet vil herefter blive overført til Skov- og Naturstyrelsen til administration og drift sammen med de øvrige statsejede arealer.

Til stk. 9.

Bestemmelsen svarer til den gældende bestemmelse i § 26, stk. 6. Bestemmelsen fastslår, at kulturministeren, eller den kulturministeren bemyndiger hertil, uden retskendelse til enhver tid har adgang til steder, hvor der foretages jordarbejder, og hvor der fremkommer fund eller under arbejder formodes at fremkomme fortidsminder. Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med tilsyn med overholdelse af standsningspligten i stk. 2. Adgangen uden retskendelse vil typisk